

VINHUSGADE 5
matr.nr. 197

Nødudgravning
februar 1970

BERETNING
Anders Fischer
1979

NÆSTVED MUSEUM
NEM 79:134

NØDUDGRAVNING PÅ GRUNDEN TIL VINHUSGADE 5 I NÆSTVED.

Ved oprettelsen af Privatbankens filial i Vinhusgade nr. 5 i det indre Næstved skulle der opføres en helt ny bygning. De huse, som havde stået på grunden mellem Vinhusgade og Farvergade blev revet ned og grunden under fundamenterne blev bortgravet ned til flere meters dybde. Da undertegnede blev opmærksom på, at der her ved blev fjernet tykke kulturaflejringer, besluttedes det at foretage en nødudgravning. Den foregik i dagene lørdag den 14. og søndag den 15. februar 1970. Ud over forf. deltog Kuno Kristiansen og Lars Fischer Jensen.

Ved undersøgelsens igangsættelse var størstedelen af grunden udgravet. Kun i det nordvestlige hjørne stod en lille rest af kulturaflejringerne tilbage. Den havde næsten lodrette væge og gav et overskueligt indtryk af de mange lag. Arbejdet vanskeliggjordes alvorligt af vejret, der bød på 5-6 graders frost hele Weekenden. Herved var det totalt umuligt, at få hul på jorden i den øvre del af aflejringerne. Nærmest undergrunden var den frosne skorpe dog kun 5 - 10 cm tyk, og her lykkedes det os at få hul. Udgravningen foregik herefter som en udhulning af vægen. På den vedlagte profiltegnning er omridsset af de udgravede områder angivet ved punkterede linier. I lag 4 nåede vi op mod en meter ind, mens der de øvrige steder blev bortgravet mellem 20 og 50 cm.

Sideløbende med udgravningsarbejdet blev der foretaget en opmåling af jordlagene. Den frostbundne jord umuliggjorde en afplatning af vægen, hvorved det givetvis kun var de mest markante laggrænser, der kunne erkendes. Resultatet er gengivet på vedlagte ark.

Lag 1 betegner vel sagtens resterne af et munkestensgulv. Angående lag 2 og 6 kan der ikke gives nogen forklaring. Lag 3 må opfattes som en nedgravning med rester af dag- og natrenovation, mens lag 4 og 7 sandsynligvis kun rummede dagrenovation. At lag 3 og 4 udgør to forskellige aflejringer var ganske klart, så der må være tale om to gruber, hvor den ene har været gravet ned i den anden.

Lagene 3,4 og 7 rummede nogenlunde samme fundmateriale - keramik og knogler - men lag 4 overgik de to andre, hvad fundtæthed angår. Bemærkelsesværdigt er det, at knoglematerialet indeholdt uforholdsmæssigt mange kohornsstejler. Mens samtlige udgravede knogler ikke oversteg benresterne af en enkelt ko, blev der optalt 21 stejler - - og det vides endda med sikkerhed, at dette tal ikke omfatter samtlige udgravede stykker. Denne sammensætning af knoglematerialet må sættes i forbindelse med en speciel erhvervsudfoldelse på dette sted. At stejlernes dækkende hornlag ikke forefandt, kan antyde, hvilken profession, der er tale om, men det manglende hornlag kan evt. også være forsvundet under opholdet i jorden. Er det sidste tilfældet kan det være nærliggende at opfatte fundet, som spor efter en slagteforretning, hvor kohornene blev bortkastet som et usælgeligt biprodukt.

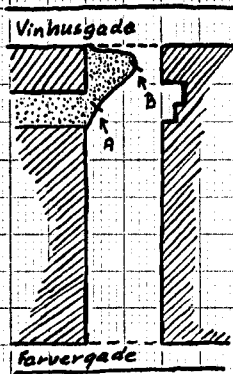
Med denne rapport følger en lille pose med fund fra lagene 3 og 7. Ved en tidligere lejlighed har Kuno Kristiansen afleveret, hvad der blev fundet i lag 4.

Slutteligen skal det nævnes, at reklametegner Felfos har gravet på omtalte lokalitet. Han har således undersøgt en vestlig del af lag 3, hvor han bl.a. fandt en 10 - 15 cm lang ben-nål. Udbyttet af Felfos' udgravning er ellers ikke forf. bekendt.

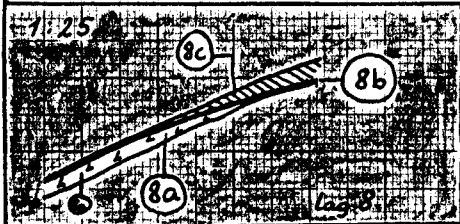
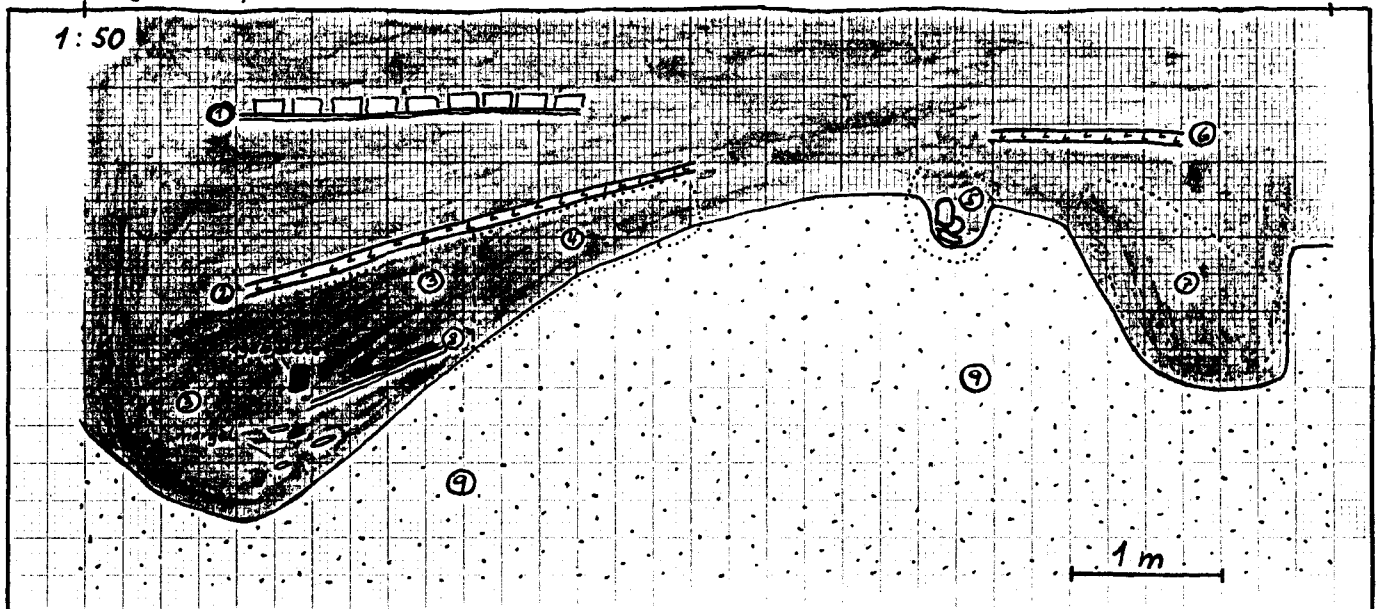
Anders Fischer

Anders Fischer

Profil fra udgravningen i Farvergade 14/2 1970.

A jordoverflade

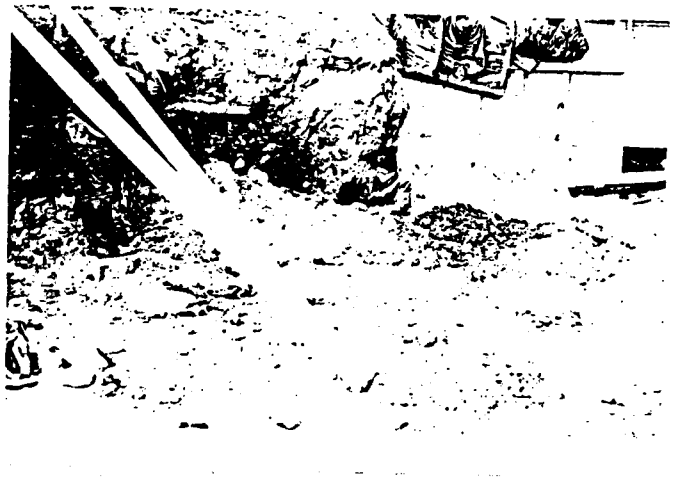
Lagbeskrivelse:

- 1) Munkestensgulv, stenene lagt på sadd
- 2) Lerlag
- 3) Fast, mørkebrunt, organisk materiale med tendens til at skille i vandrette lag indeholdende en del pinde, trækul og træstolper
- 4) Leret muldlag - rigt på fund.
- 5) Stolpehul med stenpakning og spor af smuldret træ
- 6) Lerlag - hører sikkert sammen med lag 1
- 7) Leret muldlag
- 8) 8a: lerlag, 8b: tyndt lag af brændte strå, 8c: lerlag indeholdende brændt lerklining
- 9) Steril undergrund bestående af tynde, skråtliggende sandlag.

Lørdag den 14. februar 1970.

Da jeg havde opdaget, at det meget tykke kulturlag i gennembyrningen mellem Farvergade og Vinhusgade ville blive fjernet om mandagen, fik jeg foranstaltet en lille udgravning på stedet.

Midt på eftermiddagen dukkede 3 fotografere op. De tog de følgende billeder af graveriet.

14/2 1970

Det havde været frost-
vej meget længe og
fros der 5-6°.

Jorden var derfor hård
som sten, og der skulle
vantes hårdt for at få
luft på skoppen.

Foruden var der dog
til at gøre, og Kuno fik
muntligt givet sig langt
ind

Lars var også godt igang.

14/2 1936

14/2 1970

19/2 1970

Ud over nogle sø-
brandede porteskår fandt
vi en masse knogler -
og uafhølsomt
mange skår fra ko-
stern.

En del af Kær's

grund